

Amb tot el poder sota control

Les eleccions legislatives franceses, celebrades en dues voltes el 10 i el 17 de juny, han deixat una cosa ben clara: el president Nicolas Sarkozy sembla ben instal·lat per molts anys. Mentrestant, la resta de formacions viuen situacions diverses.

Un cop passades les legislatives, el panorama francès és ben clar: el Senat, l'Assemblea Nacional, l'Executiu, el Consell Superior de l'Àudio-visual, el Consell d'Estat, la major part del càrrecs directius de ràdios, televisions, diaris i revistes són a mans de gent propera a Nicolas Sarkozy. Només les regions romanen sota control de l'esquerra. França ha canviat de règim o alguna cosa semblant, i ho ha fet sense avisar. Ha passat del septennat presidencial al quinquennat. De cop i volta, les eleccions presidencials i les legislatives coincideixen. I les segones passen a ser subsidiàries de les primeres. És el final de les cohabitacions. El president ja no és jutge, sinó part. Sarkozy intervé directament en la feina de l'executiu.

A les eleccions legislatives celebrades el 10 i el 17 de juny, l'electorat de dreta s'ha mobilitzat per donar suport als candidats de l'UMP, el partit que encapçala Sarkozy, al mateix temps que l'electorat d'esquerra es quedava a casa, sobretot el dels barris més populars, com els del *cinturó roig* de París. Entre les presidencials i les le-

Dos vianants observen els cartells electorals a Nantes, a l'oest de França, durant la Jornada de la primera volta de les eleccions legislatives franceses, el 10 de juny.

gislatives, la diferència de participació ha estat de prop de 25 punts. El sistema electoral francès –en dues voltes, però que només reconeix el guanyador– afavoreix la creació de majories àmplies. Amb el 40% dels vots es poden obtenir el 75% dels escons. Un partit com el del centrista François Bayrou, que va obtenir el 7,5% a la primera volta de les legislatives, es queda amb un diputat. En canvi, el fantasma Partit Social Liberal, creat a corre-cuita per dinamitar els centristes de Bayrou, només amb un 2,2% dels sufragis, té dret a 21 diputats i a grup parlamentari propi.

Sense pietat amb els rivals. Per a Sarkozy es tractava de guanyar però també de deixar sense terreny propi Bayrou. Sarkozy no vol governar cinc anys sinó durant deu anys seguits i per aconseguir-ho pensa que ha d'aixafar els rivals des del primer moment. Objectiu aconseguit. D'una altra banda, l'estratègia de Sarkozy respecte als socialistes no pretén fer-los desaparèixer, sinó asfixiar-los. Els roba iniciatives –la presidència de control pressupostari a l'oposició, tal com volia fer-ho Ségolène Royal– i, sobretot, els roba noms, amb el de Bernard Kouchner al capdavant. La resta dels problemes ja

se'ls creen els socialistes tots sols, que no tenen un programa propi coherent i continuen embarcats en una guerra interna per apoderar-se del partit. Madame Royal és, ara com ara, la favorita per al càrrec, però els seus rivals pro-

curen retardar el moment de l'elecció interna per a debilitar-la. El diputat socialista Manel Valls diu que n'està fart: "Estic tip que la vida política del meu partit giri al voltant de la vida d'una parella."

L'altre gran problema del futur socialista és que s'han quedat sense aliats. El PCF ha obtingut els pitjors resultats de la història —és un costum des de 1981: cada vegada perden electors— i els Verds han tornat a fer el ridícul. Abans de les presidencials, Nicolas Hulot va posar l'ecologia al centre del debat polític. Resultat: ara tothom és ecologista i, de la mateixa manera que la guerra és una qüestió massa seriosa per a deixar-la a mans dels militars, la

Un dels grans problemes dels socialistes és que s'han quedat sense aliats

supervivència del planeta no pot quedar a les mans dels Verds.

Le Pen torna als orígens. En el nou panorama polític francès, és important també de subratllar que l'extrema dreta, el Front Nacional, queda per sota de la barra del 5%, un resultat equivalent al de vint-i-cinc anys enrere. El retrocés és definitiu? No és segur. Sarkozy ha assumit molts dels punts de l'extrema dreta en matèria d'immigració i política de seguretat i no és segur que pugui satisfer totes les promeses. Per una altra banda, l'FN, el 2002, amb Le Pen a la segona volta, va fer evident allò que tothom sabia: l'FN servia per a fer perdre la dreta o l'esquerra però no per a governar. De sobte, l'FN ja no pot tornar a presentar-se com un partit de govern, sinó com un partit de protesta.

Sarkozy ha guanyat dient que és de dretes. Chirac, com tota la gent procedent del gaullisme, no volia ser de dretes, creia sobretot en l'estat i volia tenir una dimensió social. Sarkozy no. És liberal de debò? No és ben segur, però, si ens limitem als fets, a les lleis que presenta el seu govern, de moment sabem que vol endurir l'accés dels no-comunitaris al territori francès, sobretot a aquells que venien arrecerats en el *reagrupament familiar*. No és cap sorpresa, però queda per veure si no afavorirà l'augment de la immigració il·legal. En matèria econòmica les primeres mesures no enganyen: quasi supressió de l'impost de successions, reducció de la pressió fiscal per a la gent que pagava més IRPF, deducció de l'IRPF de part dels interessos pagats per préstecs immobiliaris, disminució de les taxes de les hores extraordinàries són iniciatives que van en contra de la reivindicació del *valor treball*, un altre dels objectius de Sarkozy. A més, tampoc no sembla que totes les mesures econòmiques anunciades serveixin per a afavorir la consigna de "treballar més per a guanyar més".

Votar la dreta té un preu. Allò que sí que se sap és que les mesu-

res sarkozyanes tenen un preu: entre 16.000 milions d'euros i 22.000 que l'estat deixarà d'ingressar. Sorprenent, després d'haver parlat tant durant la campanya de la necessitat de controlar el deute públic. Ja hi ha un precedent del resultat d'aquests obsequis adreçats exclusivament als més rics. És el de l'arribada del president Reagan al poder. En un parell d'anys de reducció de la pressió fiscal el deute i el dèficit van créixer de manera exponencial. A continuació, per tal de reduir-los, es van reduir dràsticament les despeses públiques, entre les quals la corresponent a la salut. Aquest és l'objectiu ocult del president Sarkozy? No cal precipitar-se perquè, al mateix temps, també anuncia la voluntat d'implantar un "IVA social", és a dir, un augment de l'IVA d'1,2 punts. A França ja tenen un dels IVA més alts d'Europa, del 19,6%, i amb la proposta pujaria fins al 20,8%. Les rebaixes són, doncs, per als més rics; els augments per a tothom.

El fet és que Sarkozy disposa de tots els poders per a emprendre qualsevol mena de reforma. I si les fa de pressa, aprofitant la desorganització de l'esquerra i la tradicional debilitat dels sindicats, no hi haurà protesta social. El president viu allò que és conegut per *estat de gràcia*, que es considera que no dura mai més de cent dies. Passat aquest termini, els rivals s'organitzen, els discurs de l'oposició comença a ser audible i el sentit ocult de les maniobres es fa evident per a tothom. A França, de vint-i-cinc anys ençà, havien oblidat què volia dir de veritat un govern de dreta. De veritat. Sense complexos. I està bé que sigui així, que la dreta estigui disposada a ser amable amb la seva *clientela* natural i dura amb aquells que sap que només són aliats circumstancials. Ara ja només cal que l'esquerra recuperi idees i lloc per fer la feina d'oposició abans de tornar a esdevenir una alternativa plausible. És qüestió de temps. D'anys.

Octavi Martí
París